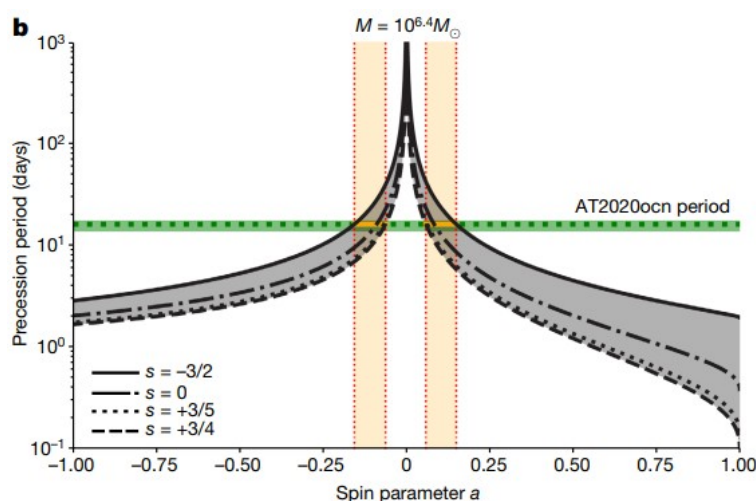
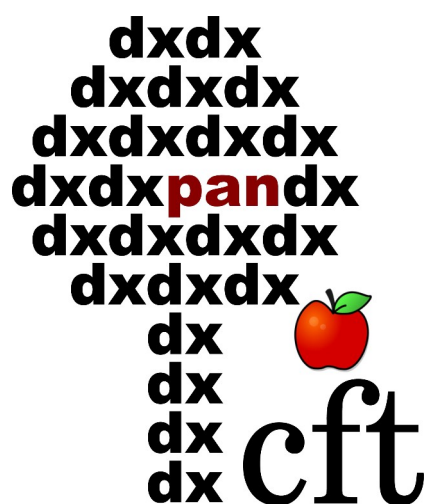


SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ CENTRUM FIZYKI TEORETYCZNEJ PAN ROK 2024



Lense–Thirring precession after a supermassive black hole disrupts a star

[Nature 630, 325–328 \(2024\)](#)

D. R. Pasham *et al.* (B. Czerny, A. Janiuk)

1. Informacje ogólne
2. CFT PAN w 2024 roku w liczbach
3. Tematy statutowe
4. Rada Naukowa CFT PAN
5. Wybrane osiągnięcia naukowe
6. Najważniejsze wydarzenia
7. Granty przyznane w 2024 roku
8. Działalność organizacyjna
9. Szkoły doktorskie
10. Dydaktyka / Popularyzacja / Outreach
11. Nagrody i wyróżnienia
12. Nowi doktorzy wypromowani w CFT PAN
13. Wnioski patentowe

Załącznik 1: Lista publikacji w 2024 roku

Załącznik 2: Lista projektów realizowanych w 2024 roku

3. Tematy statutowe

Lp	Temat statutowy	Samodzielni pracownicy naukowci
1	Teoria grawitacji: struktura matematyczna oraz zastosowania astrofizyczne i kosmologiczne	dr hab. Mikołaj Korzyński prof. dr hab. Jarzy Kijowski
2	Złożone układy kwantowe i ich zastosowania informatyczne	prof. dr hab. Marek Kuś prof. dr hab. Karol Życzkowski
3	Fizyka gazów kwantowych	prof. dr hab. Kazimierz Rzażewski dr hab. Lech Mankiewicz dr hab. Krzysztof Pawłowski
4	Astrofizyka	prof. dr hab. Agnieszka Janiuk prof. dr hab. Bożena Czerny
5	Nauka a społeczeństwo	prof. dr hab. Łukasz A. Turski
6	Koneksje Cartana i specjalne geometrie kontaktowe	prof. dr hab. Paweł Nurowski
7	Obliczenia kwantowe, topologia i geometria w mechanice kwantowej	dr hab. Adam Sawicki prof. dr hab. Iwo Białynicki-Birula dr hab. Michał Oszmaniec
8	Nieklasyczne korelacje w złożonych układach fizycznych	dr hab. Remigiusz Augusiak
9	Testowanie OTW i alternatyw za pomocą kosmicznych pól gęstości i prędkości galaktyk	dr hab. Wojciech Hellwing, dr hab. Maciej Bilicki
10	Ewolucja kwantowych układów otwartych a przejście kwantowo-klasyczne	dr hab. Jarosław Korbicz

6. Najważniejsze wydarzenia

styczeń 2024



NCN Preludium BIS dla prof. Jarosława Korbicza
(styczeń 2024)

Powstaje Dział Projektów CFT PAN



NCN Maestro dla prof. Agnieszki Janiuk
(luty 2024) [\[link\]](#)

Konferencja
GRIEG meeting on Cartan Geometries
(4-9 marca, Orsay, Paryż) [\[link\]](#)

GRIEG meeting on Cartan Geometries



NCN Sonata dla Dr Mariany Jaber Bravo
(maj 2024)



Konferencja CLUES for local universe exploration & study
(czerwiec 10-14, Warszawa)

Warsztaty Masovian Symposium on Quantum, Optical and Atomic Physics (MASQOT)
(czerwiec 10-11, Warszawa) [\[link\]](#)



International Quantum Award 2024
dla prof. K. Życzkowskiego
(sierpień 2024)



Europejski projekt ERA Chair dla CFT PAN
(czerwiec 2024) [\[link\]](#)

Koniec remontu siedziby CFT PAN na Alei Lotników
(wrzesień 2024)

Konferencja [\[link\]](#)
Quantum Information Days 2024
(7-9 październik, Warszawa)

QID2024

EuroHPC User Day 2024
Nagroda dla prof. A. Janiuk za najlepszą pracę naukową [\[link\]](#)



Konferencja Galactic and extragalactic X-ray transients, theory and observational perspectives
(9-11 listopada, Warszawa) [\[link\]](#)

Europejski projekt Quantum Excellence Centre for Quantum-Enhanced Applications (QEC4QEA) dla CFT PAN
(grudzień 2024)



grudzień 2024



NCN Opus dla Prof. K. Pawłowskiego
(grudzień 2024)

7. Granty przyznane w 2024 roku

Granty międzynarodowe

Lp	Tytuł	Laureat/ka	Okres realizacji	Typ projektu	Przyznane środki
1	<i>Modelling Center for Quantum Technologies (EUCENTRAL)</i> [link]	K. Pawłowski, R. Augusiak, M. Kacprzak, M. Matuszewski, A. Raiter-Smiljanic, M. Szymańska	2025-2030	Komisja Europejska (ERA Chair)	2 467 225 euro
2	<i>Quantum Excellence Centre for Quantum-Enhanced Applications (QEC4QEA)</i>	M. Oszmaniec, R. Augusiak		Komisja Europejska	196 600 euro
3	<i>Towards a useful quantum advantage (TouQan)</i> [link] Projekt przeniesiony z NASK	M. Oszmaniec	2024-2027	QuantERA	846 876 PLN
4	<i>Europejski fotoniczny komputer kwantowy (EPIQUE)</i> [link] Projekt przeniesiony z NASK	M. Oszmaniec	2024-2027	Komisja Europejska	239 038,50 euro

Granty krajowe

Lp	Tytuł	Laureat/ka	Okres realizacji	Typ projektu	Przyznane środki
1	<i>Dynamika procesów wokół gwiazd zwartych</i> [link]	A. Janiuk	2024-2028	NCN (Maestro)	2 934 000 PLN
2	<i>Badania struktur rozgłoszeniowych w modelach kwantowych układów otwartych</i>	J. Korbicz	2025-2029	NCN (Preludium Bis)	471 900 PLN
3	<i>PAIRS: Prędkości parami w kontekście kosmicznej sieci</i>	M. Jaber	2024-2027	NCN (Sonata)	1 509 445 PLN
4	<i>Konsekwencje prawdziwej statystyki ultrazimnych atomów</i>	K. Pawłowski	2025-2029	NCN (Opus)	956 640 PLN
5	<i>Granty na granty (ERA Chairs)</i>	A. Raiter-Smiljanic, M. Matuszewski	2024	MNiSW	20 000 PLN

Organizacja konferencji i warsztatów



4-9 marca 2024, Paryż

Strona internetowa konferencji

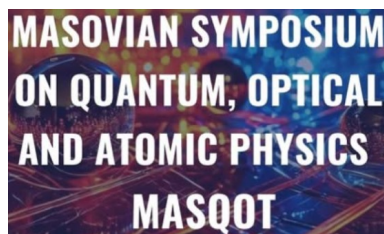
Spotkanie miało na celu przywrócenie królestwa geometrii Cartana do Francji, jej ojczyzny, a także podsumowanie czterech lat działań w ramach projektu SCREAM (Symmetry, Curvature Reduction and EquivAlence Methods), który był finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz Narodowego Centrum Nauki w Polsce.



10-14 czerwca 2024, Warszawa

Strona internetowa konferencji

Celem konferencji było stworzenie platformy do wymiany pomysłów i dyskusji na temat najnowocześniejszych badań dotyczących Lokalnego Wszechświata za pomocą tak zwanych symulacji ograniczonych. W warsztatach wzięli udział naukowcy z międzynarodowych grup z Polski, Francji, Niemiec, Hiszpanii, Finlandii, Wielkiej Brytanii i Izraela (między innymi), którzy zajmują się tą tematyką.



10-11 czerwca 2024, Warszawa

Strona internetowa konferencji

MaSQOT miało na celu zgromadzenie wszystkich badaczy, od studentów po profesorów, pracujących na obszarze Mazowsza w dziedzinie fizyki kwantowej, optycznej i atomowej. Sympozjum pozwoliło im dzielić się najnowszymi osiągnięciami i wynikami, zachęcać do wzajemnej wymiany doświadczeń i pomysłów, a także eksplorować nowe kierunki i inicjować przyszłe współprace. Sympozjum zorganizowane zostało przez CFT PAN, Uniwersytet Warszawski oraz Instytut Fizyki PAN.

8. Działalność organizacyjna – cd.

Galactic and extragalactic X-ray transients, theory and observational perspectives



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Galactic and extragalactic X-ray transients, theory and observational perspectives

9-11 września 2024, Warszawa

[Strona internetowa konferencji](#)

Warsztaty zorganizowane zostały przez grupę astrofizyków CFT PAN i dotyczyły teorii oraz obserwacyjnych perspektyw galaktycznego i pozagalaktycznego przejściowego promieniowania rentgenowskiego.



NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Quantum Information Days (QID2024)

7-9 października 2024, Warszawa

[Strona internetowa konferencji](#)

Kwantowa Informacja to szybko rozwijająca się dziedzina, przyciągająca dużą liczbę badaczy i prowadząca do ekscytujących fundamentalnych odkryć i praktycznych zastosowań. Głównym celem warsztatów *Quantum Information Days 2024 (QID2024)* było zgromadzenie młodych badaczy pracujących nad szeroko pojętymi naukami o informacji kwantowej i pokrewnymi dziedzinami, a także zainspirować żywe dyskusje naukowe i wspierać nowe współprace.

8. Działalność organizacyjna – cd.

Udział w międzynarodowych organizacjach naukowych i ciałach eksperckich

Międzynarodowa Unia Astronomiczna

Bożena Czerny, Wojciech Hellwing, Agnieszka Janiuk

Europejskie Towarzystwo Astronomiczne

Bożena Czerny, Wojciech Hellwing, Agnieszka Janiuk

EQN-Edu - European Quantum Network on Education

Lech Mankiewicz (delegat Polski)

Fundacja Supernovae

Mariana Jaber Bravo (członek „Leadership board”)

Udział w radach i komitetach redakcyjnych czasopism naukowych

Czasopismo „*Quantum*”:

Remigiusz Augusiak (Edytor), Karol Życzkowski (Członek „Steering Board”)

Komitet Redakcyjny czasopisma popularnonaukowego „*Delta*”:

Agnieszka Janiuk, Krzysztof Pawłowski

Komitet Redakcyjny „*Open Systems and Information Dynamics*”:

Marek Kuś, Karol Życzkowski

Komitet Redakcyjny „*Acta Physica Polonica B*”:

Karol Życzkowski

Komitet Redakcyjny „*Journal of Geometry and Physics*”:

Jerzy Kijowski

Komitet Redakcyjny „*Reports on Mathematical Physics*”:

Marek Kuś, Jerzy Kijowski

Komitet Redakcyjny „*NPJ Quantum Information*”:

Michał Oszmaniec

10. Dydaktyka / Popularyzacja / Outreach

Festiwal Nauki

W ramach 28. Festiwalu Nauki w Warszawie, pracownicy CFT PAN wygłosili serię wykładów:

1. Łukasz A. Turski, *„Wszystkie potwory małe i duże. Himalaje i płatki śniegu, czyli o prawach allometri”*.
2. Bugra Tuzemen, *„Echoes of Nature: seeing sound through cymatics”*.
3. Nezihe Uzun, *„A unifying concept in physics: reciprocity”*.
4. Sheikh Sazim, *„What is quantum cryptography”*.
5. Agnieszka Janiuk, *„Kosmiczne czarne dziury”*.
6. Krzysztof Pawłowski, Jacek Szczepkowski, *„O kryptografii kwantowej”*.
7. Maciej Marciniak, *„Is It Even a Real Job? How Not to Get Discouraged from Becoming a Scientist: The Albert Einstein Case”*.
8. Victor Pergamenschchyk, *„Her Majesty Symmetry: Symmetry and Order, Phases of Matter, and Phase Transitions”*.
9. Mariana Jaber, *„Sound Waves and Lenses to Explore the Dark Side of the Universe”*.
10. Wojciech Hellwing, *„Kosmologiczne wojny: ciemna strona energii”*.

W ramach Festiwalu Krzysztof Pawłowski wraz z Jackiem Szczepkowskim z IF PAN przeprowadzili również warsztaty dla młodzieży z kryptografii kwantowej z użyciem protokołu BB84.

Aktywność w mediach

1. Michał Matuszewski, wywiad popularnonaukowy pt. *„Wszechstronne zastosowania perowskitów. Przełomowe odkrycie w dziedzinie fotoniki”* dla Jedyńki Polskiego Radia [[link do wywiadu](#)].
2. Wojciech Hellwing, udział w 82. odcinku podcastu *„Klub Ludzi Ciekawych Wszystkiego”* Hanny Marii Gizy pt. *„Ciemna materia”*; [[link do programu](#)].

Artykuły popularnonaukowe & outreach

1. Karol Życzkowski, *„Typowe i atypowe struktury kwantowe”*, *Academia* 3/79/2024 [[link do artykułu](#)].
2. Karol Życzkowski, *„Ponownie o grantach ERC”*, *Forum Akademickie* 7-8/20204 [[link do artykułu](#)].

1. Karol Życzkowski, „*Typowe i atypowe struktury w fizyce kwantowej*”, wykład inauguracyjny podczas rozpoczęcia 661. roku akademickiego na Uniwersytecie Jagiellońskim.
2. Oskar Słowik, koordynacja globalnych praktyk z obliczeń kwantowych „*QIntern 2024*” w ramach międzynarodowej organizacji Qworld.
3. Lech Mankiewicz, redakcja kanału KhanAcademyPoPolsku na YouTube i platformy KhanAcademy w języku polskim [[link do kanału](#)].
4. Lech Mankiewicz, redakcja kanału Centrum Fizyki Teoretycznej PAN na platformie YouTube [[link do kanału](#)].

11. Nagrody i wyróżnienia



Prof. Karol Życzkowski

International Quantum Award 2024

Prof. Karol Życzkowski otrzymał nagrodę International Quantum Award 2024 przyznaną przez organizatorów konferencji „*International Conference on Quantum Communication, Measurement and Computing*”, która odbyła się w dniach 26-30 sierpnia 2024 roku w Chennai (Indie) za fundamentalny wkład w rozwój teorii splątania kwantowego



Prof. Karol Życzkowski

ERC Advanced

Prof. Karol Życzkowski otrzymał prestiżowy grant ERC Advanced na projekt badawczy zatytułowany „Typical and atypical structures in quantum theory”.



Prof. Agnieszka Janiuk

EuroHPC Best Paper Award

Prof. Agnieszka Janiuk otrzymała nagrodę za najlepszą pracę naukową nadesłaną przez użytkowników EuroHPC w ramach wydarzenia EuroHPC User Days 2024, które się odbyło w dniach 13-14 października 2024 w Amsterdamie. Nagrodą jest aż 15000 godzin czasu obliczeniowego na komputerze LUMI-C w ramach programu EuroHPC.



EuroHPC
Joint Undertaking





Promotor: dr hab. Remigiusz Augusiak



Promotorzy: dr hab. Wojciech Hellwing,
dr hab. Maciej Bilicki



Promotor: dr hab. Krzysztof Pawłowski



Promotor: dr hab. Remigiusz Augusiak



M. Oszmaniec, O. Reardon-Smith



D. McNaulty, J. Maisak, S. Calegari, M. Oszmaniec



P. Nurowski, A. Bogucki, A. Włodarczyk, L. Możdżer